

JÄRVENPERÄN KOULUN OHJAUSSUUNNITELMA

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään opettajakunnan kanssa: 7.8.2019 ja käsitteellään vielä uudelleen aineryhmissä syyslukukaudella 2019.

Käsitelty yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmässä 17.9.2019

Käsitelty johtokunnassa 26.9.2019

Sisällys

1. OHJAUSTYÖN TAVOITTEET	2
Laatutavoitteet Espoossa:	2
Ohjaustyön tavoitteet Järvenperän koulun vuosiluokilla 7-9:	2
2. OHJAUSTYÖN KRITTEERIT JA MITTARIT	3
Hyvän ohjauksen kriteerit	3
Espoossa ohjaukselle osoitetut kriteerit	3
3. OHJAUSPOLKU	5
Laadukkaan yleisen tuen toteuttamisen tavoitteet luokkatasoin:	5
Ohjaus nivelvaiheessa 6. luokalta 7. luokalle	6
Ohjaus luokilla 7-9	6
Ohjaus opintojen päättövaiheessa ja opintojen jälkeen	7
4. OHJAUKSEN TYÖNJAKO JA VASTUUT	8
Rehtori / Apulaisrehtori	8
Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:	8
Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:	8
Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:	8
Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:	8
Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:	9
Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:	9
Psykologin ohjaukselliset tehtävät:	9
Terveystieteiden ohjaukselliset tehtävät:	9
Oppilaanohjaajan työtehtävät 7–9.luokilla ja lisäopetuksessa:	9
5. KODIN JA KOULUN OHJAUSYHTEISTYÖ (koulu kirjaa tähän käytänteet yhteistyölle)..	10
6. KOULUN TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ (koulu kuvaa tähän toiminnan eri vuosiluokilla).....	11
7. KOULUN ULKOPUOLISET MONIALAISET VERKOSTOT (koulu kuvaa tähän tärkeimmät verkostoyhteistyökumppanit ja heidän kanssaan tehtävän yhteistyön)	11
8. OHJAUKSEN VUOSIKELLO JÄRVENPERÄN KOULUSSA	12
9. LÄHTEET	13

1. OHJAUSTYÖN TAVOITTEET

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaan-ohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjako sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takaamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Jokaisessa peruskoulussa on yhtenäiset ohjauksen toimintamallit
- Oppilaalla on oikeus 7-9. luokilla sekä oppilaanohjaajaan, että luokanvalvoajaan/luokanopettajaan
- Tavoitteena on, että yhtä oppilaanohjaajaa kohden on maksimissaan noin 250 ohjattavaa
- Tavoitteena on, että luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti antaa koulutuksen saanut oppilaanohjaaja
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa
- Oppilaanohjaajat ovat tehtävänsä kelpoisia

Ohjaustyön tavoitteet Järvenperän koulun vuosiluokilla 7-9:

- ohjata jokaista oppilasta edelleen kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja opiskelunvalmiuksiaan
- auttaa oppilaita hahmottamaan valintojen vaikutusta opintoihin ja tulevaisuuteen
- selkeyttää opiskeltavien oppiaineiden merkitystä jatko-opintojen ja työelämätaitojen kannalta
- laajentaa oppilaiden käsityksiä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista
- kehittää oppilaiden valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa (resilienssi), opintojen nivelvaiheissa ja työuraan siirtymisessä

- ohjata oppilaita käyttämään ja hyödyntämään erilaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita
- vahvistaa oppilaiden toimijuutta ja oma-aloitteisuutta koulutus- ja uravalintoja koskevassa päätöksenteossa
- tarjota oppilaille tietoa tutustumismahdollisuuksia peruskoulun jälkeisiin koulutus- ja opiskeluvaihtoehtoihin yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen sekä huoltajien kanssa
- edistää opintojen loppuun saattamista
- tuetaan siirtymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

2. OHJAUSTYÖN KRITTEERIT JA MITTARIT

Hyvän ohjauksen kriteerit

Hyvän ohjauksen valtakunnallisten kriteerit (OPH 2014b) ovat opetuksen ja koulutuksen järjestäjien työkalua ohjauksen korkean laadun tukemiseen sekä laadulliseen kehittämiseen.

Hyvän ohjauksen kriteerit ovat:

- aktiivisuuden, osallisuuden ja vastuullisuuden tukeminen
- koulutuksen nivelvaiheet
- ohjaus koulutukseen ja uravalintoihin liittyvien päätösten tukena
- työelämätaidot ja työelämään tutustuminen
- vuorovaikutteinen yhteistyö ohjauksen tukena
- ohjauspalveluista tiedottaminen

Essoossa ohjaukselle osoitetut kriteerit

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS

Ohjaukseen on varattu resurssia siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan

Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.

Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen.

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä.

Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan.

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET

Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa.

Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua opiskeluun toisen asteen oppilaitoksissa.

Ohjauksella varmistetaan oppilaan taidot hankkia tietoa jatko-opinnoista sekä toimia sähköisissä hakujärjestelmissä

Jatko-ohjauksella varmistetaan oppilaan siirtyminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin tai muuhun ohjattuun toimintaan.

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin.

Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa.

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN

Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä.

Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä.

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN

Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on osallistavaa, suunnitelmallista ja sujuvaa.

Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö.

Yhteistyö eri koulutuksen järjestäjien ja toisen asteen oppilaitosten kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Uusin ohjauksellinen tietotaito koulun käytössä.

Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa.

Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua.

3. OHJAUSPOLKU

Koulussa annettavaa ohjausta määrittävät valtakunnalliset, kunnalliset ja koulukohtaiset säännökset ja ohjeistukset. Koko koulun ohjaustoimintaa jäsennetään vastuiden ja työnjaon mukaan. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävä, toisen asteen opintoihin ulottuva jatkumo (OPH 2014b). Ohjauspolku on kuvaus ohjauksen keskeisimmistä vaiheista ja sisällöistä.

Ohjauspolussa koulu kuvaa toimenpiteet ohjauksen toteuttamiseksi koulussa.

Laadukkaan yleisen tuen toteuttamisen tavoitteet luokkatasoin:

• 7. luokalla painopisteenä ja tavoitteena yleisessä tuessa kaikkien aineenopettajien toiminnassa:

- panostaminen yläkoululaiseksi kasvamisen taitojen tukemiseen, pedagoginen tuki tämän suuntaisesti, oppimissuunnitelma ja sen jalkauttaminen palvelee tätä tarvetta.
- Sisältönä mm.
  - kirja käyttöliittymänä tutuksi
  - kuinka teet tiivistelmän
  - kuinka teet käsittekartan
  - mitä tulee joka päivä olla repussa mukana?
  - miten teet kotiläksyt: uusi ja vanha läksy
  - miten käytät vihkoa
  - miten luet kokeisiin
  - oppiaineen keskeinen käsitteistö

• 8. luokalla painopisteenä ja tavoitteena yleisessä tuessa kaikkien aineenopettajien toiminnassa:

- oppimaan oppimisen taitojen vahvistaminen
- Sisältönä mm.
  - miten opin parhaiten
  - erilaiset oppimismenetelmät
  - oman oppimisen tavoitteistaminen
  - oman oppimisen suunnittelu ja aikatauluttamista
  - koulun ja vapaa-ajan rytmittäminen
  - oman oppimisen itse- ja vertaisarviointi

• 9. luokalla painopisteenä ja tavoitteena yleisessä tuessa kaikkien aineenopettajien toiminnassa:

- kyky ottaa vastuu ja omistajuus omasta oppijuudesta, itsesäätelyn taidot

- Sisältöjä mm.
  - osaamisen ja taitojen näkyväksi tekeminen
  - tavoitteeni ja miten työskentelen sen suuntaisesti
  - sinnikkyys
  - vahvuuteni oppimisessa ja niiden tietoinen hyödyntäminen
  - jatko-opintoihin suuntautuminen

Ohjaus nivelvaiheessa 6. luokalta 7. luokalle

Koulunkäynti muuttuu yläluokille siirryttäessä monella lailla: oppilas saa uusia luokkakavereita, uuden luokanvalvojan, useita eri aineenopettajia ja koulutuntien määrä kasvaa. Koulutyö yläluokilla on entistä haasteellisempää, minkä vuoksi oppilaan täytyy olla oma-aloitteisempi ja itsenäisempi sekä kantaa vastuuta enemmän omista velvollisuuksistaan.

Oppilaiden siirtymää valmistellaan yhteistyössä ala- ja yläkoulun välillä sekä yhteistyössä perheiden kanssa. Keväällä järjestetään koulujen väliset tiedonsiirtopalaverit, jotta oppilaiden opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät tiedot siirtyvät oppilaan opinpolun nivelvaiheessa. Yhteistyössä huoltajien kanssa sovitaan luvanvaraisten asiakirjojen ja tietojen luovuttamisesta yläkouluun. Tietoja käytetään myös luokkien muodostamisen tukena. Huomiota kiinnitetään erityisesti tukea tarvitsevien oppilaiden tiedonsiirtoon ja sujuvaan siirtymään yläkouluun. Myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden erityistarpeet huomioidaan. Nivelämisen päätoimijoina koulusamme ovat luokanopettajat, erityisopettajat, oppilaanohjaaja ja rehtori.

Tulevat seitsemäsluokkalaiset kutsutaan tutustumaan yläkouluun. Tutustumisvierailun suunnittelussa ja toteutuksessa ovat mukana oppilaanohjaaja, opettajista koostuva työryhmä ja koulun tukioppilaat.

Huoltajille ja oppilaille järjestetään keväällä infoilta yläkouluun siirtymisestä.

Ohjaus luokilla 7-9

Yläkoulun alkuvaiheen tärkeät toimijat ovat luokanvalvoja ja aineenopettajat sekä oppilashuoltohenkilöstö. Jokaisella luokalla on luokanvalvoja. Luokanvalvojan tehtäviin kuuluvat mm. oppilaan opastaminen koulun käytänteisiin ja tapoihin, arkirutiineihin ja järjestyssääntöihin, arviointiasioiden selvittäminen, oman luokan opintojen, suoritus-ten ja poissaolojen seuraaminen, yhteydenpito huoltajiin sekä vanhempainvartit ja -illat. Luokanvalvojat tapaavat valvontaluokkansa oppilaat joka viikko luokanvalvojani tapaamisissa. Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä tukee luokanvalvojen työtä mm. koordinoimalla lv-tapaamisten sisältöjä ja tapaamalla luokkia.

Aineenopettajan tehtäviin kuuluvat oman aineen tavoitteiden, sisältöjen ja arvioinnin tuntemukseen perehdyttäminen, oppimaan oppimiseen ja itsearviointiin ohjaaminen, oman aineen päättöarvioinnin perusteiden selventäminen, valinnaisaineista informointi ja vanhempainiltoihin osallistuminen.

Ryhmäytys aloitetaan heti yläkoulun nivelvaiheessa. Ryhmäyttämistä koordinoi koulun yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä yhdessä koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa.

Ryhmäyttämiseen osallistuvat lisäksi koulumme tukioppilaat, jotka ovat saaneet koulutuksen tehtäviinsä. Syksyllä järjestetään ryhmäytyspäivä. Ryhmäytystä tehdään koko yläkoulun ajan mm. viikottaisissa luokanvalvojan tapaamisissa.

Valinnaisaineiden avulla oppilaalla on mahdollisuus painottaa opintojaan omia kiinnostuksiaan ja kykyjään vastaaviin asioihin. Valinnaisainevaihtoehtoista informoidaan oppilaita aineenopettajien ja oppilaanohjaajan toimesta. Valinnaisainevaihtoehtoista järjestetään oppilaille ja huoltajille informaatiotilaisuus, joissa valinnaisaineita opettavat esittelevät tarjoamiaan valinnaisaineita.

Oppilaanohjaaja tarjoaa oppilaalle luokkaopetusta ja henkilökohtaista ohjausta. Sisäl- tölueita ovat oma kouluni, minä ja muut, opiskelutaidot, arviointi, opintopolun täyden- täminen valinnaisaineilla, Suomen koulutusjärjestelmä, ammattialat ja jatko-opintoihin liittyvät asiat.

Erityisopettaja kartoittaa luokan yleistä tuen tarvetta sekä yksittäisten oppilaiden tuen tarvetta. Tuki suunnitellaan aina yhteistyössä aineenopettajan kanssa ja se toteute- taan yksilö- pienryhmä- tai samanaikaisopetuksena (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki). Oppilaat ja huoltajat ovat mukana suunnittelutyössä.

Ohjauksen tärkeänä tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen: koulun koko henki- lökunnan tehtävänä on tarkkailla oppimisvaikeuksia sekä tunnistaa opiskelumotivaati- ossa tapahtuvia ja oppilaan käyttäytymisessä tapahtuvia muutoksia ja oppilaan integ- roitumista ryhmäänsä. Kyseisiä ongelmia käsitellään moniammatillisessa oppimisen tuen ryhmässä sekä tarpeen mukaan yksilökohtaisessa oppilashuoltoryhmässä.

Ryhmätasolla saadaan tietoa oppilaiden hyvinvoinnista 7. luokalla hyvinvointikeskus- telujen ja 8. luokalla hyvinvointikartan kautta. Oppilaan fyysistä ja psyykkistä kuntoa seurataan terveydenhoitajan vastaanotolla ja lääkärintarkastuksissa. Kaikki koulun yh- teinen toiminta, kuten välitunnit, ruokailu, juhlat ja muut tapahtumat toimivat koulus- samme sosiaalisen kasvun ohjaustilanteina, joissa koko henkilökunta toimii vastuulli- sina ohjaajina.

Ohjaus opintojen päättövaiheessa ja opintojen jälkeen

Perusopetuksen päättövaiheessa ohjauksessa korostuu oppilaiden jatko-opintovalintojen oh- jaaminen ja niissä tukeminen. Ohjauksen tärkeänä elementtinä on oppilaanohjaajan antama henkilökohtainen ohjaus ura- ja ammatinvalintaan liittyviin asioihin.

Oppilaanohjaaja tiedottaa huoltajille yhteishausta ja muista päättöluokkalaisille suunnatuista tapahtumista ja järjestää vanhemmille yhteishakuillan. Oppilaille tarjotaan mahdollisuuksia tutustumiskäynteihin heitä kiinnostaviin oppilaitoksiin ja mahdollisille aiheeseen liittyville messuille.

"Missä mennään ysit?" – kartoitus tehdään 9. luokan aikana oppimisen tuen ryhmässä. Kar- toituksilla pidetään huolta, että perusopetuksen päättövaiheessa oppilaat saavat riittävän op- pimisen tuen ja ennaltaehkäistään syrjäytymistä toisen asteen nivelvaiheessa.

Oppilaanohjaaja koordinoi yhteishakua. Oppilaan huoltajia kuullaan lain edellyttämällä ta- valla nuoren yhteishakuun liittyvissä valinnoissa. Yhteishaun tulosten julkistamisen yhtey- dessä kesäkuussa oppilaanohjaaja käy läpi kaikki yhteishakuun osallistuneet oppilaansa ja on yhteydessä niihin, jotka eivät saaneet jatko-opiskelupaikkaa ja tarvittaessa myös muihin

oppilaisiin. Tämän jälkeen ilman koulutuspaikkaa jääneiden oppilaiden ohjaustyö siirtyy etsivään nuorisotyöhön.

Erityistä tukea tarvitsevan opiskelijan tiedot perusopetuksesta siirtyvät seuraavaan koulutuspaikkaan huoltajan luvalla, jotta tarvittavat tukitoimet voidaan toteuttaa heti toisen asteen opintojen alkuvaiheesta lähtien.

4. OHJAUKSEN TYÖNJAKO JA VASTUUT

Rehtori / Apulaisrehtori

- Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun oppilaanohjaajaa sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).
- Mahdollistaa oppilaanohjaajan ammattitaidon ylläpitämisen.

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät:

- On hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin, TET-matkakortteihin ja ateriakorvauksiin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Toimii Opintopolun yhteyshenkilönä.
- Kouluttautuu riittävästi ohjaukseen liittyvien asioiden hoidossa ja hallinnollisten järjestelmien käytössä. (Esimerkiksi Wilma, Primus, Opintopolku, Koski, matkakortit ja ateriakorvaukset TET -jaksoihin liittyen)

Luokanvalvojan ohjaukselliset tehtävät:

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Pehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa
- Ohjaa oppilaan tarvittaessa oikean henkilön luo (esim. terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi).

Aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.

- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.
- Tekee yhteistyötä jatko-opintoja tarjoavien oppilaitosten ja työelämän kanssa.
- Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa (mm. oppilaitosvierailut ja teemapäivät).
- Seuraa oppilaan etenemistä omassa oppiaineessaan ja ohjaa tarvittaessa häntä henkilökohtaisesti.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät:

- Yhteistyössä aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee aineenopettajia monipuolisten opiskelumenetelmien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten.
- Ohjaa oppilaitaan jatko-opintojen suunnittelussa yhteistyössä oppilaanohjaajan kanssa.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät:

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämän suunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmäytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tekee myös tarvittavat oppimiseen liittyvät arvionnit ja lausunnot.
- Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät:

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaille mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Oppilaanohjaajan työtehtävät 7–9.luokilla ja lisäopetuksessa:

- Antaa henkilökohtaista sekä pienryhmäohjausta; henkilökohtaista ohjausta on tarjottava vähintään kaikille 9. -luokkalaisille kerran ja lisäopetuksen oppilaille kaksi kertaa lukuvuoden aikana.
- Pitää luokkamuotoista ohjausta opetussuunnitelmasisältöjen mukaisesti.

- Oppilaanohjauksen ydinsisällöt liittyvät opintojen aikaiseen ohjaukseen.
- Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumiseen ja ammatinvalintaan.
- Tutustuttaa oppilaita työelämään TET -jaksojen ja mahdollisten yritysvierailujen välityksellä.
- Järjestää infotilaisuuksia ja tiedottaa ohjauksellisista asioista, kuten esimerkiksi yhteishaku- ja jatko-opintotilaisuudet.
- Ylläpitää vuorovaikutusta sähköisten järjestelmien kautta (mm. Wilma, sähköiset oppimisympäristöt).
- Osallistuu vanhempainilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa.
- Osallistuu moniammatilliseen opiskelijahuoltotyöhön ohjauksen pedagogisena asiantuntijana.
- Suunnittelee ja koordinoi ohjausta oman koulun sisällä.
- Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin.
- Tekee yhteistyötä muiden peruskoulujen, toisen asteen, korkea-asteen, TE-keskuksen, yritysten, elinkeinoelämän ja muiden ohjaukseen liittyvien tahojen kanssa.

5. KODIN JA KOULUN OHJAUSYHTEISTYÖ (koulu kirjaa tähän käytänteet yhteistyölle)

Yhteistyö kotien kanssa tapahtuu pääsääntöisesti Wilman kautta. Lisäksi luokanvalvojat tapaavat huoltajat huoltajatapaamisessa sekä vanhempainilloissa.

Vuosiluokilla 7-9 järjestetään

- tulevien seitsemäsluokkalaisten infoilta
- huoltajatapaamiset
- vanhempainillat
- valinnaisaineinfo
- yhteishakuinfo
- ohjauskeskustelut
- oppimisen tuen antamiseksi tarvittavat tapaamiset

Oppilaanohjaus nähdään kokonaisvaltaisen toimintana ja siten keskeisenä osana koulun toimintakulttuuria. Toiminta lähtee turvallisuuden, hyvinvoinnin ja osallisuuden kokemuksesta. Ohjausta toteutetaan oppitunneilla, valvonnoissa, kerhotoiminnassa, luokanvalvojani työssä, YHR:n ja OTR:n toiminnassa sekä lukuvuoden kaikessa toiminnassa ja koulun johtamisessa. Jokainen oppilaan kohtaaminen on tukitoimi, ja siten osa laadukasta ohjausta.

Luokanvalvojat tapaavat valvontaluokkansa oppilaat joka viikko ja toteuttavat tapaamisessa oppilaan ohjausta. YHR koordinoi työtä erillisen suunnitelman mukaan.

Jokaiselle seitsemäsluokkalaiselle laaditaan oppimissuunnitelma yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa. Oppimissuunnitelmaan kirjataan huoltajatapaamisessa läpikäytyt asiat: oppilaan vahvuudet, kiinnostuksen kohteet, oppilaan tavoitteet kuluvalle

lukuvuodelle, kodin antama tuki oppimiseen, koulussa annettavat oppimisen tuki. Oppimissuunnitelma päivitetään vähintään kerran lukuvuodessa vuosiluokilla 8.-9.

Kolmiportaisen tuen tarpeen selvittämiseksi ja toteuttamiseksi oppilaan huoltajat taapaavat aineenopettajan/luokanvalvojan ja erityisopettajan tarpeen mukaan.

6. KOULUN TYÖELÄMÄYHTEISTYÖ (koulu kuvaa tähän toiminnan eri vuosiluokilla)

Vuosiluokilla 7-9 oppilaille järjestetään työelämään tutustumista. 7.-8. luokkalaiset suorittavat jokainen vuorollaan tutustumisen koulun keittiön ja ruokalan toimintaan. 9. luokkalaiset suorittavat kahden viikon TET-jakson koulun ulkopuolella.

Oppilaanohjaaja järjestää oppilaille tutustumisia työelämään sekä mahdollisuuden osallistua yrityskylään. Mahdollisuuksien mukaan koululle pyydetään vierailijoita eri ammattialoilta kertomaan työstään.

Jokainen aineenopettaja esittelee oman oppiaineensa liittyviä tehtäviä työelämässä ja alan yrityksiä ja työpaikkoja.

Luokanvalvojat tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan kiertävät tutustumassa 9. luokkalaisten TET-viikkojen aikana heidän työpaikoillaan. TET-viikkojen aikana 9. luokan vapautuneilla tunneilla aineenopettajat toimivat mm. samanaikaisopettajina omalla koululla ja alakoulujen kuudensilla luokilla.

TET-jakson raportointi tehdään yhteistyössä äidinkielen opettajien kanssa. 9. -luokkalaiset esittelevät TET-kokemuksiaan 7.- 8. luokkalaisille.

7. KOULUN ULKOPUOLISET MONIALAISET VERKOSTOT (koulu kuvaa tähän tärkeimmät verkostoyhteistyökumppanit ja heidän kanssaan tehtävän yhteistyön)

Järvenperän koulun tärkeimmät yhteistyökumppanit ovat

- Alakoulut: Karamzinin koulu, Auroran koulu ja Pakankylän koulu
- Yläkouluista (Luma-painotus): Olarin koulu, Nöykkiön koulu, Espoonlahden koulu, Mankkaan koulu
- Nuoristotoimi: pop-up nuokut ja ryhmäytys
- Seurakunta: aamunavaukset, kirkot ja ryhmäytys
- Yritysyhteistyö TET-harjoittelun yhteydessä
- Tutustumiset toisen asteen oppilaitoksiin mm. Omnia ja lähilukiot

8. OHJAUKSEN VUOSIKELLO JÄRVENPERÄN KOULUSSA

Elokuu

- 7. luokkalaisten ryhmäytyt
- edellisen kevään yhteishaussa sijoittuneiden oppilaiden tilastointi
- TA-opetuksen vanhempainilta
- 10. luokkalaisten korotussuunnitelmat

Syyskuu

- oppilaskunnan hallituksen edustajien valinta
- vanhempainillat luokkatason tasoin
- 7.-8. luokkalaisten ruokala-TET alkaa
- hyvinvointikeskustelut 7. luokkien kanssa
- hyvinvointikartta 8.lk
- huoltajatapaamiset alkavat
- 10. luokkalaisten opiskelusuunnitelmat valmiina
- 10. luokkalaisten huoltajatapaamiset
- 10. luokkalaisten ohjaus toisen asteen jaksolle

Lokakuu

- 9. luokkalaisten TET-viikot
- 8. luokkalaisten ohjauskeskusteluja
- hyvinvointikartta 8.lk
- 6. luokkalaisten vierailut ja tutustuminen yläkouluun
- pedagogisten asiakirjojen päivitys lokakuun loppuun mennessä
- huoltaja tapaamiset jatkuvat

Marraskuu

- yhteishakuinfo 9. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen
- hyvinvointikartta 8.lk
- 9. luokkien oppilaitosvierailuja
- 9. luokkien ohjauskeskustelut
- 10. luokkalaisten arviointikeskustelut
- Erityisen tuen oppilaiden nivellykset (väestövastuu)
- huoltajatapaamiset

Joulukuu

- 9. luokkien ohjauskeskustelut
- 10. luokkalaisten arviointikeskustelut jatkuvat

Tammikuu

- valinnaisaineinfo 7. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen

- valinnaisainevalinnoista infoaminen 8. luokkalaisille
- LUMA-info
- 7.-8. luokkalaisten ruokala-TET jatkuu

Helmikuu

- 9. luokkien ohjauskeskustelut
- yhteishaku alkaa

Maaliskuu

- 9. luokkien ohjauskeskustelut
- yhteishaku
- tukioppilaiden valinta

Huhtikuu

- 7. luokkien ohjauskeskusteluita
- nivellyspalaverit tulevat tulevista seitsemäsluokkalaisista

Toukokuu

- mahdollisuus 10. luokkalaiselle TET-harjoitteluun
- tulevien seitsemäsluokkalaisten infoilta oppilaille ja heidän huoltajilleen

Kesäkuu

- yhteishaun tulokset
- ohjauskeskustelut opiskelupaikatta jääneiden kanssa ja ohjaaminen Etsivän nuorisotyön piiriin

9. LÄHTEET

OPH 2014a Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014.

OPH 2014b Hyvän ohjauksen kriteerit. Hyvän ohjauksen kriteerit perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen